

інформаційних технологій;

– гуманізація освіти як головний чинник подальшої демократизації та поступального розвитку суспільства.

У рамках колишніх підходів неможливо було створити дієву концепцію розвитку вищої освіти. Можливий лише один шлях – інноваційний, який отримав останніми роками розвиток у багатьох розвинених країнах світу. Інноваційний шлях розвитку вищої освіти означає перехід від спонтанних, періодичних нововведень до нововведень як способу існування системи, що продукує сама вища школа та який виступає основою її цілеспрямованого, контрольованого і керованого розвитку. Ознаками інноваційно-освітньої системи є, зокрема, нова ідеологія освіти, а саме перехід від простого передавання знань викладача студентові до розвитку особистості, активізації її творчої роботи, здатності індивіда до гнучкої діяльності; розроблення регіональних освітніх концепцій і програм відповідно до етнокультурних, культурно-історичних особливостей та об'єктивної заданої суспільної потреби в кадрах з урахуванням ринку праці.

Європеїзація вищої освіти надасть українському ринку освітніх послуг такі переваги: підвищення якості національної вищої освіти на основі впровадження загальноєвропейських вимог до освітніх програм і процедур, критеріїв атестації й акредитації вищих навчальних закладів; поширення академічної мобільності студентів і викладачів; значне зростання можливостей студентів слухати курси в різних навчальних закладах світу; розширення можливості експортувати українські освітні послуги та підвищити їх конкурентоздатність у світі на основі визнання дипломів про вищу освіту; стимулювання розвитку національних освітніх ресурсів.

Реалізація завдань інтеграції вищої освіти вимагає від суспільства розуміння важливості освіти для його подальшого розвитку у новому тисячолітті, консолідації дій відповідних державних і недержавних структур всіх рівнів, найширшого залучення вищої школи України до загальноєвропейського інтелектуального, освітнього та науково-технічного простору.

Дяченко О.В., викладач
Національний технічний університет «ХПІ»
**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОСОБИСТІТЬ:
ПРОТИСТОЯННЯ ВЗАЄМОДІЯ**

Інформаційні технології в третьому тисячолітті розвиваються так стрімко, що ми не встигаємо стежити за ними. Різноманіття моделей та їхніх модифікацій здатне серйозно спантеличити як початківця, так і досвідченого користувача. Інформаційний бум спричинив появу комп'ютерів, які стали невід'ємною частиною нашого життя. А завдяки глобальній світовій мережі Інтернет з'явився миттєвий доступ до загальнолюдських здобутків науки та культури.

У наш час вплив комп'ютерних технологій на окрему особистість та суспільство постійно зростає. Це зумовлено значним збільшенням інформації, що потребує зазвичай термінової обробки у великих обсягах. Комп'ютерні інновації, які набули розповсюдження через швидкість виконуваної роботи, що також є важливим позитивним аспектом, повністю змінили умови існування суспільства. З-поміж інших

видів інформатизації суспільства (телефонія, радіо, телебачення) лише комп'ютери зумовили масштабне виникнення та розвиток всесвітнього інформаційного простору, що забезпечує не тільки ефективну інформаційну взаємодію людей, їхній доступ до світових інформаційних ресурсів, але й задовольняє їхні потреби в інформаційних продуктах і послугах.

Особливо зазнає комп'ютерного впливу молоде покоління, погляди та переконання якого постійно змінюються. Відтак зростає інтерес молоді до опанування комп'ютерною технікою, спеціального вивчення комп'ютерних наук, цифрових технологій тощо. Те, як молодь обирає спеціальності, що пов'язані з інформаційними технологіями, спонукає до думки про можливу наявність у них певних здібностей, рис характеру, мотивацій, індивідуальних психологічних особливостей, які зумовили свідомий вибір своєї майбутньої професії.

Для людей старшого віку, наприклад, при вивченні на початковому рівні буде не зовсім зрозумілою робота комп'ютера, його програмні ресурси, характеристика та інші властивості. А молодь не тільки адаптувалася, вона постійно перебуває в даному просторі, розвиває навички й активізує свої вміння.

Але такий надмірний вплив інформаційних ресурсів на особистість може призводити як до позитивних результатів, так і мати з часом негативні наслідки. Тобто ця подвійність має, з одного боку, безсумнівні переваги при користуванні безмежними властивостями цифрових технологій, які дає нам комп'ютер, а з іншого – існує безліч побічних ефектів комп'ютеризації, які стосуються інших сфер життя та внутрішнього світу людини.

Серед позитивних аспектів комп'ютерного прогресу можна виділити наступні: зазначена вище швидкість виконання роботи, її зручність, безперервний доступ до отримання інформації, економічний фактор (стабільний прибуток) як одна з мотивацій майбутніх професійних комп'ютерників; серед негативних явищ – проблеми зі здоров'ям, в емоційній сфері – позбавлення свого «єго», втрата відчуття навколишнього простору, надмірне захоплення (особливо іграми, Інтернетом, соціальними мережами), зміни в настрої (стрес, наприклад, коли людина втрачає доступ до інформації).

Позаяк особистість проявляється не лише як спостерігач, вона може самотійно взаємодіяти й з іншими користувачами, наприклад, за спільними інтересами, та певним чином упливати на те, що відбувається у віртуальному світі. Такий процес, з одного боку, розширює можливості для її самореалізації, додає до власної діяльності нові думки, враження, а з іншого – може призвести до втрати власної індивідуальності, зниження самооцінки, спілкування з іншими людьми в реальному житті тощо.

Сучасні інформаційні технології допомагають у навчанні, роботі та в інших сферах суспільної й приватної діяльності людини. Можна вчитися та працювати, не виходячи з власної домівки, що схоже на звичайний повсякденний розумовий процес. Студент або працівник шукає матеріал відповідно до завдання самотійно, в межах своєї компетенції виконує, відбираючи за допомогою інформаційних ресурсів необхідну інформацію, і показує готовий результат. Зрозуміло, що його контакти з реальним світом відійшли на другий план, увесь цей світ тепер підтримується інформаційними технологіями й залежить від них.

На перший погляд здається, що жодних суттєвих змін у діяльності людини не відбувається. Вона сама цього свідомо ще не помічає. Але в майбутньому можуть бути сумні наслідки. По-перше, відсутність реального контакту, а саме – живого спілкування, без зайвих емоцій, відчуттів, які отримує людина. Певним чином традиційне коло взаємодії зі світом звужується, і особлива потреба в ньому навіть відпадає. І друзі з часом зникають. По-друге, якщо людина постійно спілкується в основному через інформаційну мережу, то це може вплинути на психіку, через яку особистісні підвалини духу перетворюються на комплекси, з-поміж яких переважають замкнутість, відчуження, страх спілкування навіть із друзями. Пристосуватися знову на належному рівні в суспільстві буде важко.

Таким чином, незважаючи на подальший розвиток та функціонування комп'ютерних систем, їхній вплив на життя й діяльність людей непоправний. Сьогодні засвоїти від початку та використовувати комп'ютер або відновити, удосконалити й систематизувати знання можуть майже всі незалежно від рівня освіти та віку. Але потрібно ретельно стежити за результатами й наслідками взаємодії з комп'ютером, оцінювати свої можливості й намагатись уникати фанатизму й душевних переживань у віртуальному просторі.

*Гордиенко А. Н., асистент; Шуленкова А. С., студентка
Национальный аэрокосмический университет им. Н. Е. Жуковского «ХАИ»*
ЗНАЧЕНИЕ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ СПОРТСМЕНОВ

Психология спорта – область психологической науки, изучающая закономерности проявления и формирования психологических механизмов в спортивной деятельности. На фоне напряженных тренировок спортсменов огромное значение приобретает психологический фактор подготовки. Участие психологов в подготовке спортсменов не ограничивается только поддержанием морально-психологического состояния и формированием оптимального психического состояния перед соревнованиями. Развитие современной психологии также позволяет перенести часть изнуряющих физических тренировок в более спокойную атмосферу в целях переноса внимания от физических нагрузок на обучение приемам саморегуляции, методам аутогенной тренировки и т. д. Психология помогает сформировать у спортсмена такие качества, как целеустремленность, осознанность, уверенность, а также дает возможность изучить приемы релаксации, визуализации. Психологическое сопровождение в процессе подготовки спортсменов выступает важным аспектом повышения уровня результативности на соревнованиях.

Спорт заключается в преодолении изначально заданных границ физических возможностей человека, это акт самосовершенствования человека, развивающий его волевую сферу. Спорт также это игра, которая приносит радость и позволяет в косвенной форме выражать основные потребности человека. Психология спорта направлена на повышение эффективности тренировки спортсмена за счет формирования двигательных навыков и умений, создания психологических условий для достижения высоких показателей силы, выносливости, ловкости движений, развитие специализированных видов восприятия (чувства времени, дистанции), помощь спортсменам в познании себя. Психолог может помочь спортсмену